

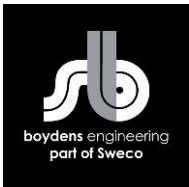
TECHNOLOGIEËN VOOR DE ENERGIETRANSITIE

Vijf aandachtspunten voor de energietransitie

14/09/2022

Wouter Peere

Building Performance Consultant – PhD researcher

KU LEUVEN

Vijf aandachtspunten voor de energietransitie

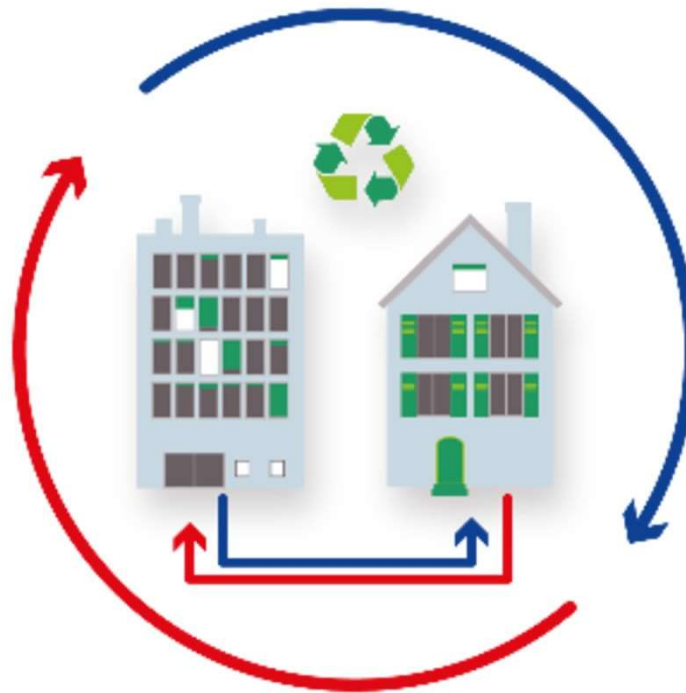
1. Er is geen one-size-fits-all oplossing
2. Het belang van clustering
3. Het belang van seizoensopslag
4. Het belang van systeemintegratie
5. Het belang van regeling

Er is geen one-size-fits-all oplossing

Het belang van clustering

Het belang van seizoensopslag

Het belang van systeemintegratie

- Actief + passief koelen op geothermie
- Koelen met water
- Zonne-absorbers
- Absorptiewarmtepomp
- Organische Rankine Cyclus (ORC)

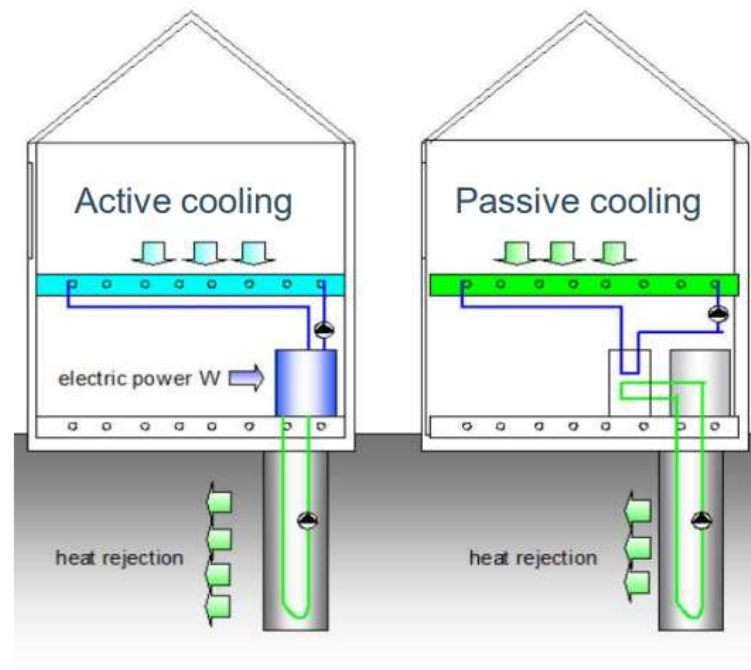
Actief + passief koelen op geothermie

Actief koelen

- Via warmtepomp
- Hoge operationele kost
- Hogere boorveld-temperaturen zijn mogelijk

Passief koelen

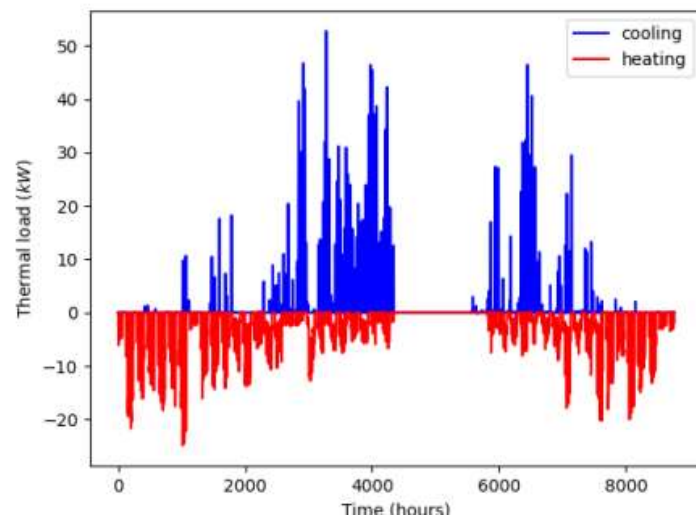
- Directe warmteoverdracht
- Lage operationele kosten
- Lage boorveld-temperaturen zijn vereist

Actief + passief koelen op geothermie

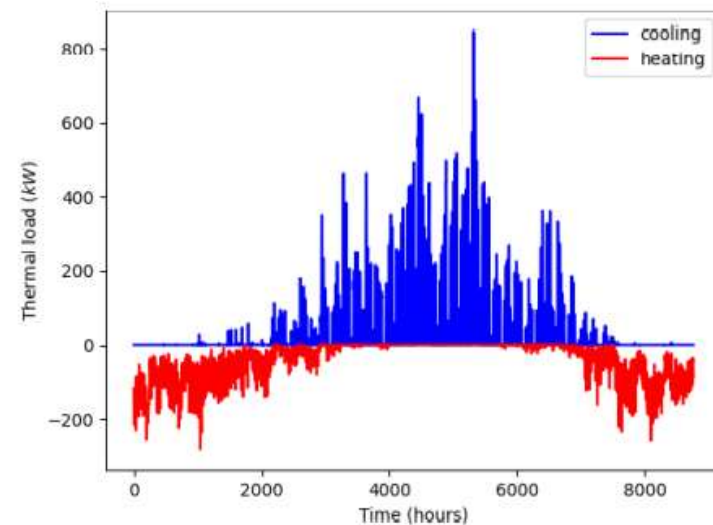
Schoolsporthal

TCO 33% lager

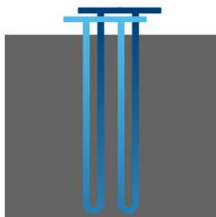
Investerings 50% lager

Kantoor + residentieel + auditorium

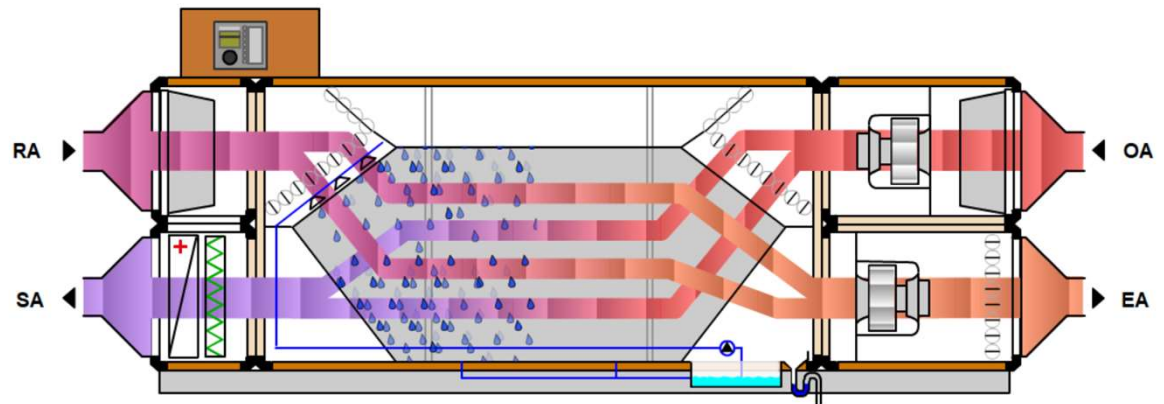
TCO 35% lager

Investerings 65% lager

Koelen met water

- Water voor koeling ($>1,57\text{l/kWh}$)
- **Adiabatische koeling**
  - We verdampen water in de lucht
  - Dit vereist energie, dus de lucht koelt af, maar neemt het water op
  - We bekommen kouder, maar vochtigere lucht
- **Dauwpuntskoeling**
  - Hetzelfde principe, andere implementatie
  - Duurder
  - Kan dieper koelen

Bron: Menerga

Koelen met water

Adiabatische koeling

Koelt tot natteboltemperatuur
 $fn(\text{buitentemperatuur})$

Temperatuur 26°C
AH 13,3g/kg (RH 63%)

Uit: Temperatuur 22°C

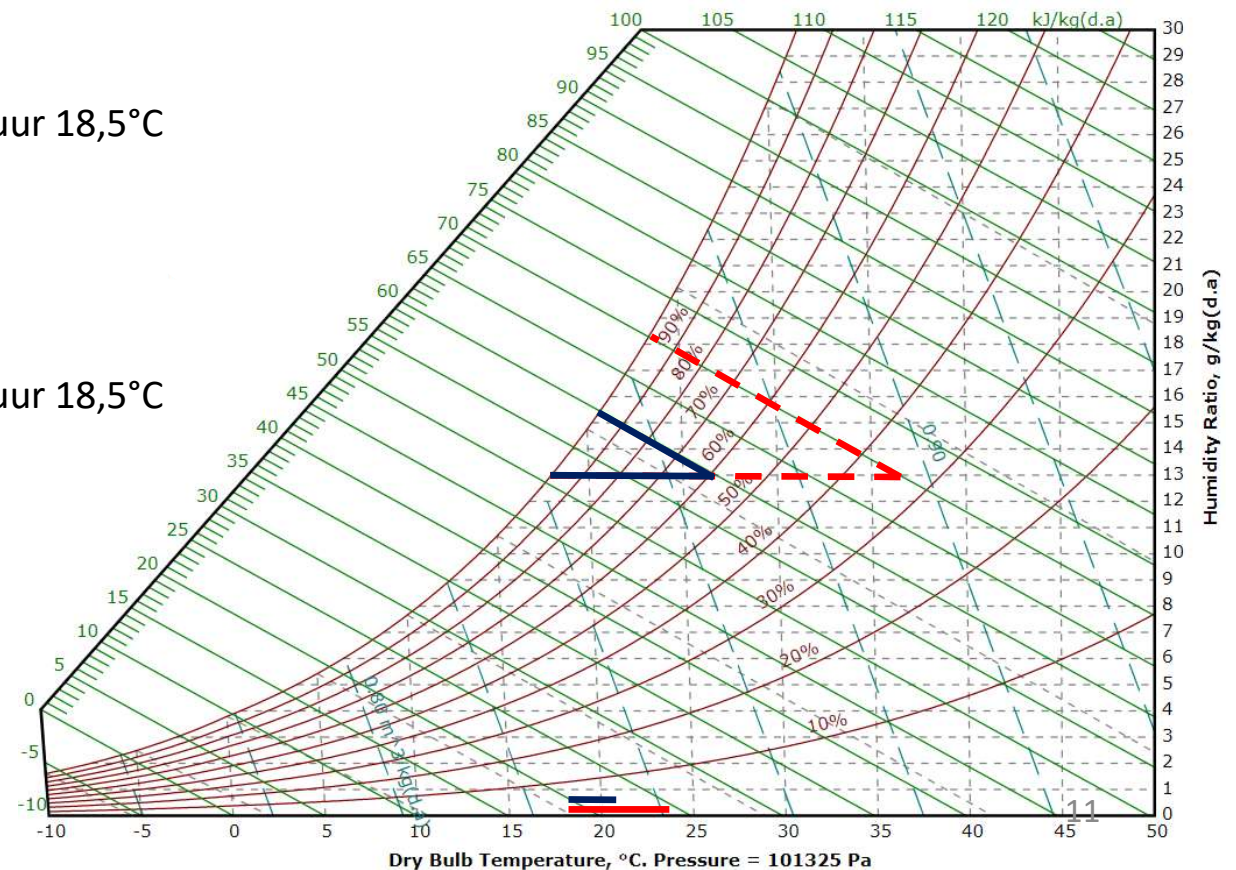
Dauwpuntskoeling

Koelt tot het dauwpunt
 $\neq fn(\text{buitentemperatuur})$

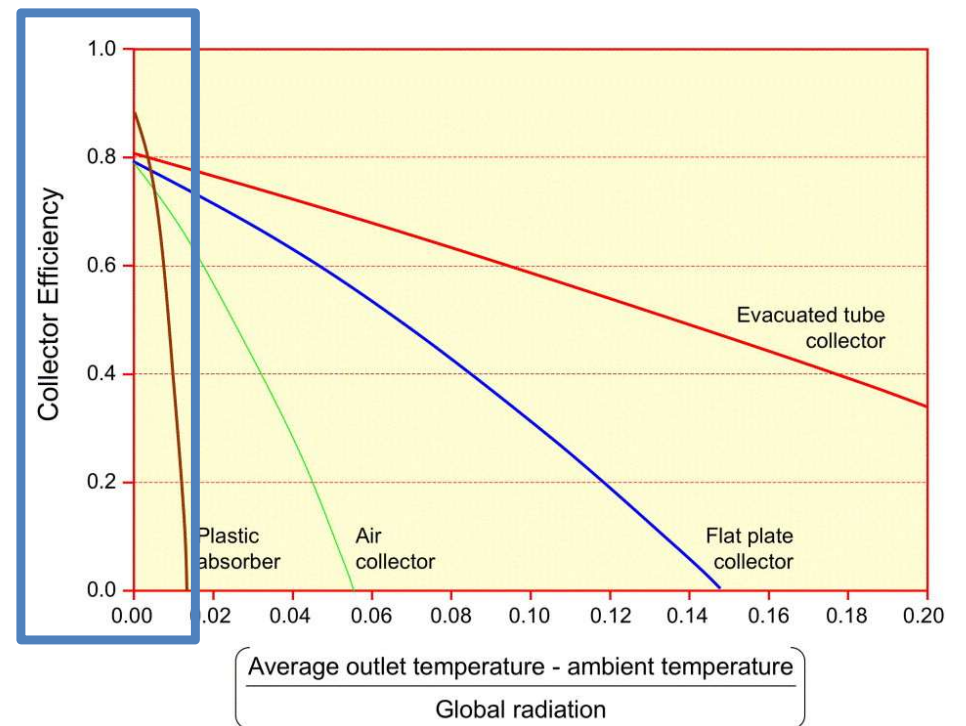
Temperatuur 36°C
AH 13,3g/kg (RH 36%)

Uit: temperatuur 23,6°C

Uit: Temperatuur 18,5°C

Zonne-absorbers

Zonne-absorbers

<https://aqsol.de/poolheizung-solar>

Bij lage
temperaturen

~100 €/m²

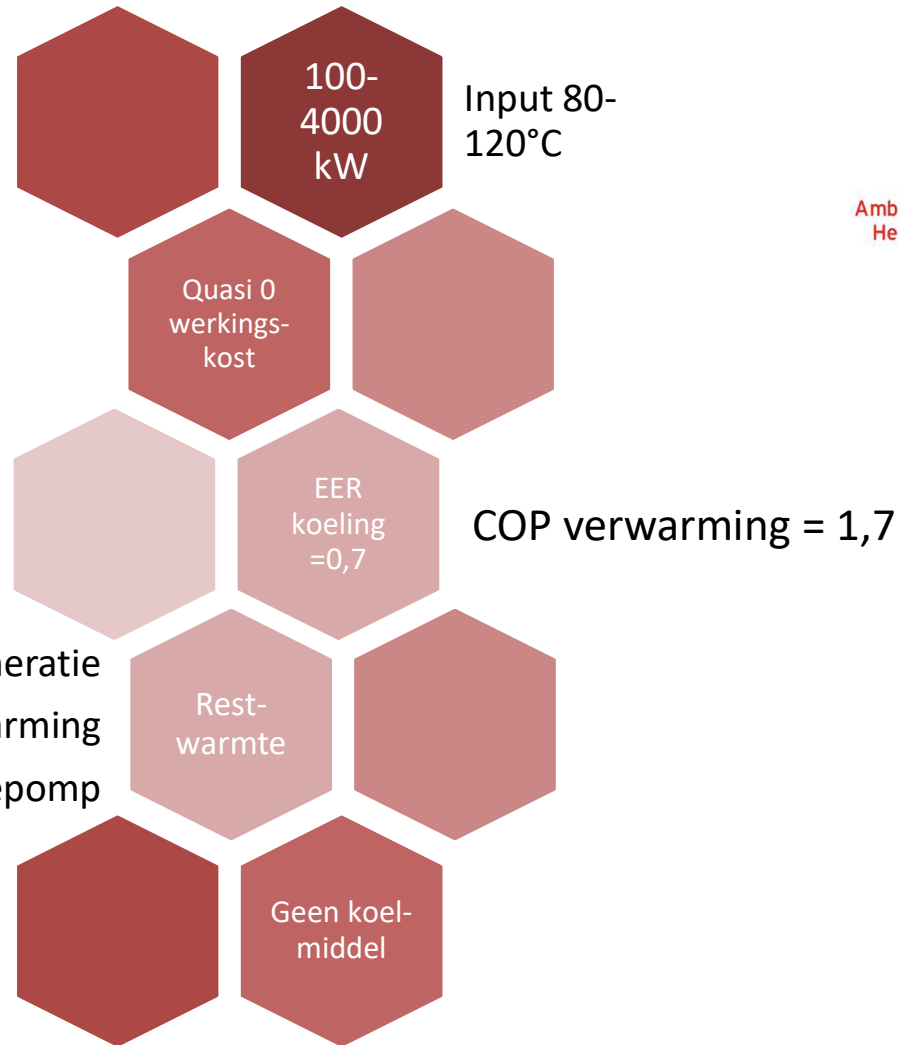
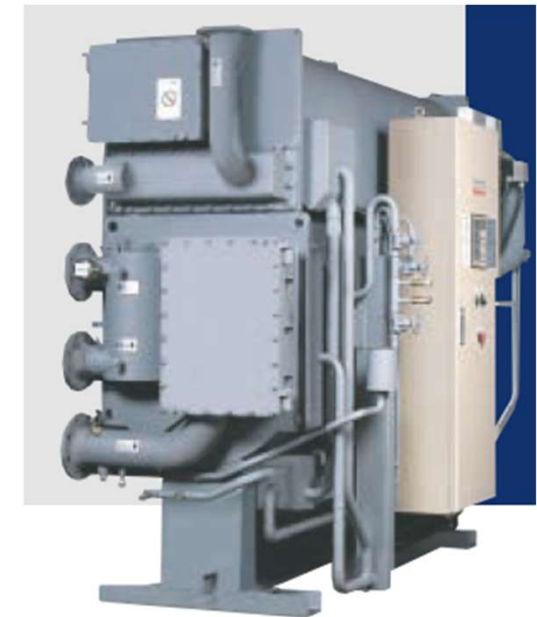
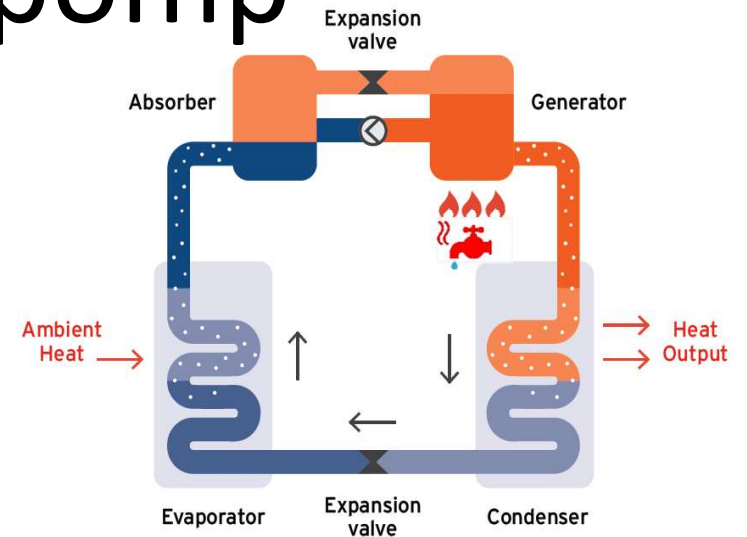
Zeer hoge
efficiëntie

Zwembad-
verwarmers

Gebruik?

- 1) Regeneratie van boorvelden
- 2) Regeneratie van ijsbuffers
- 3) Bron voor warmtepomp (theoretisch)

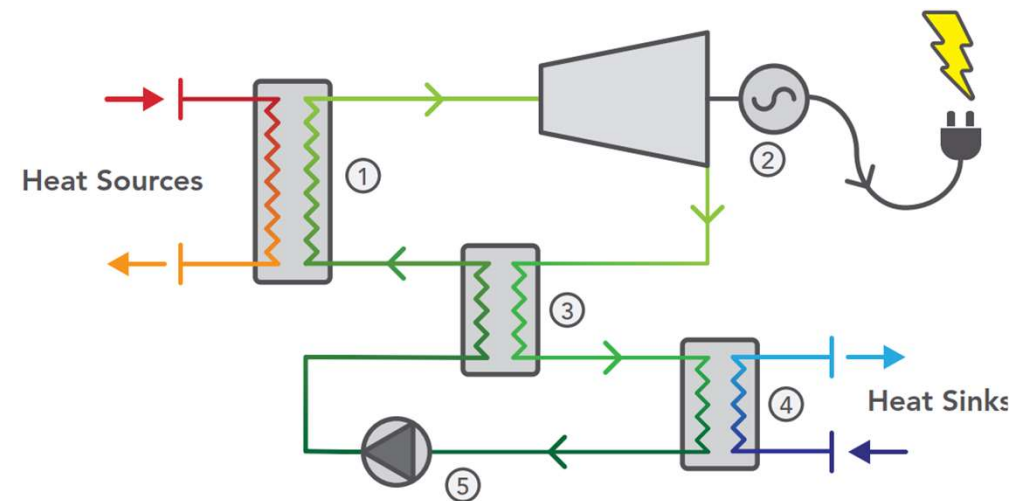
Absorptiewarmtepomp

- 1) Boorveldregeneratie
- 2) Lage temperatuursverwarming
- 3) Bron voor HT-warmtepomp

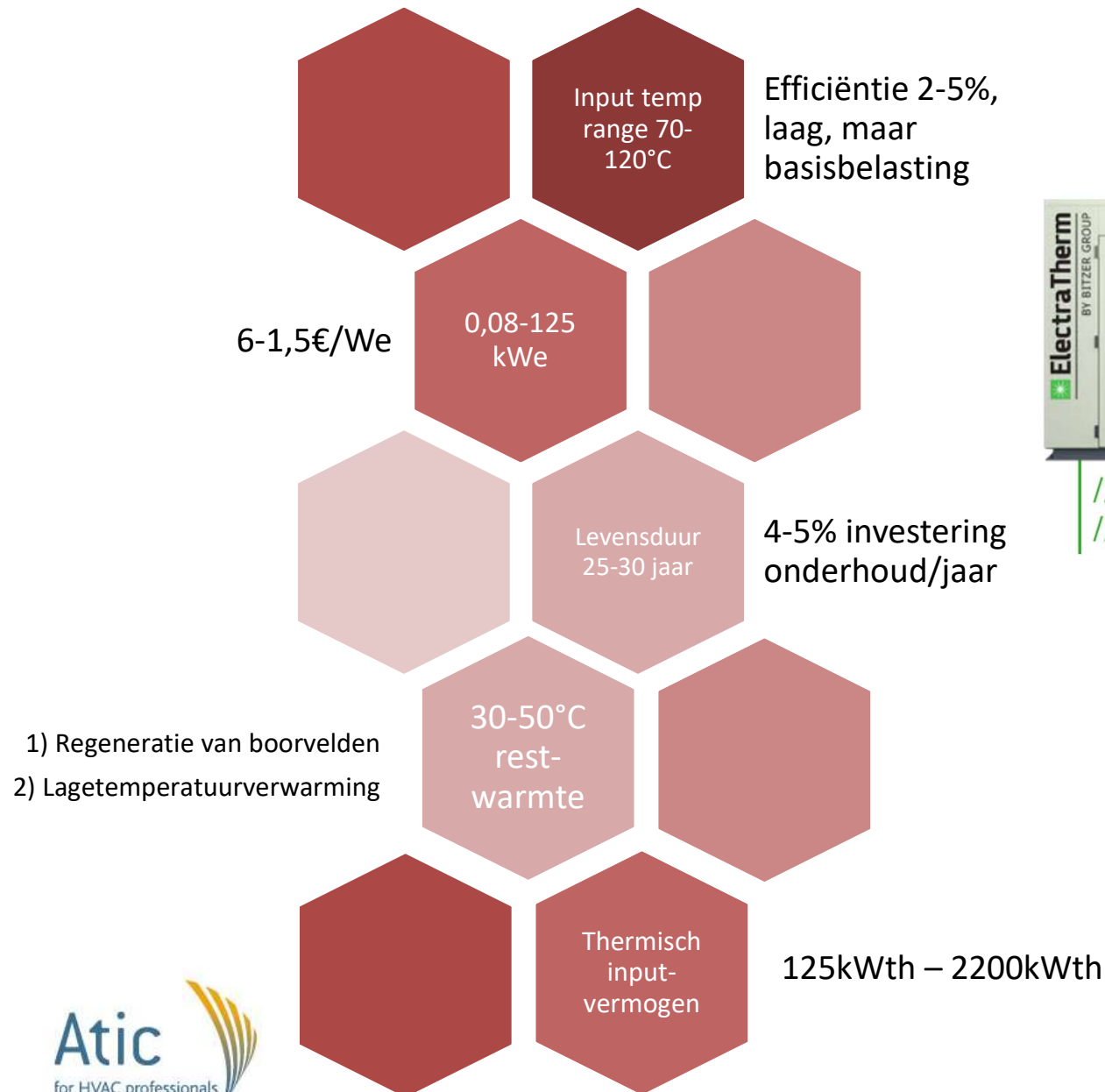
Organische Rankine Cyclis (ORC)

- Inverse warmtepomp: Converteert hogetemperatuurwarmte naar laagtemperatuurwarmte en elektriciteit
- Gebruikt in hogetemperatuur geothermische systemen in (Iceland) 150-250+°C
- Recentelijk maritieme ORC (restwarmte van schipmotor) temperatuur <120°C
- Projectspectiek!
Specifieke turbine, medium...

<https://www.rank-orc.com/2019/06/21/rank-technology-orc-operating-principle/>

ORC

4400B / 4400B+

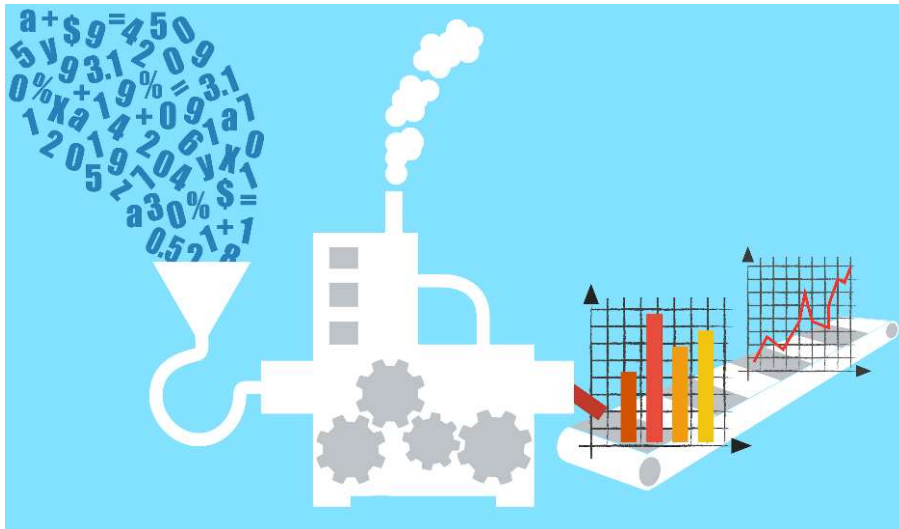
GENERATE UP TO 75 KWE

- // The 4400B is ideal for heat sources up to 116°C.
- // The 4400B+ is ideal for heat sources up to 150°C.

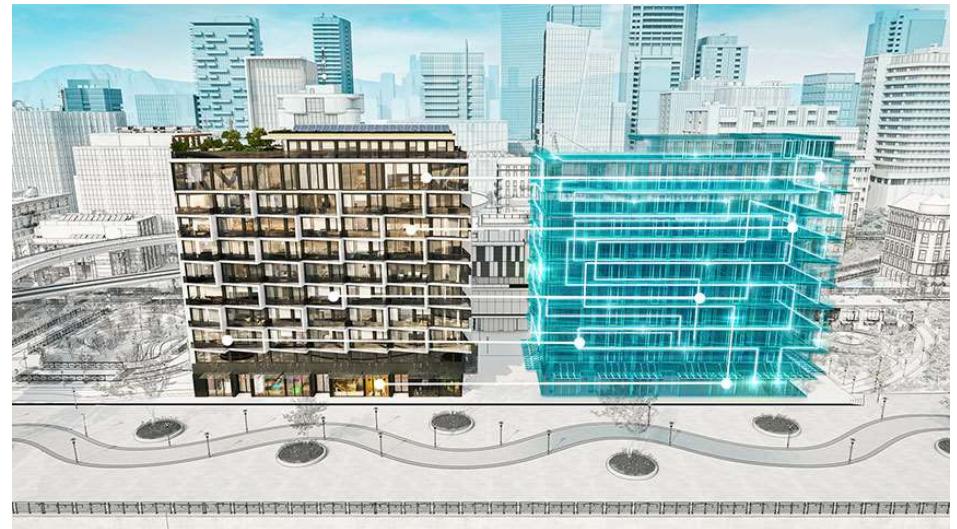

Regeling

Datagedreven

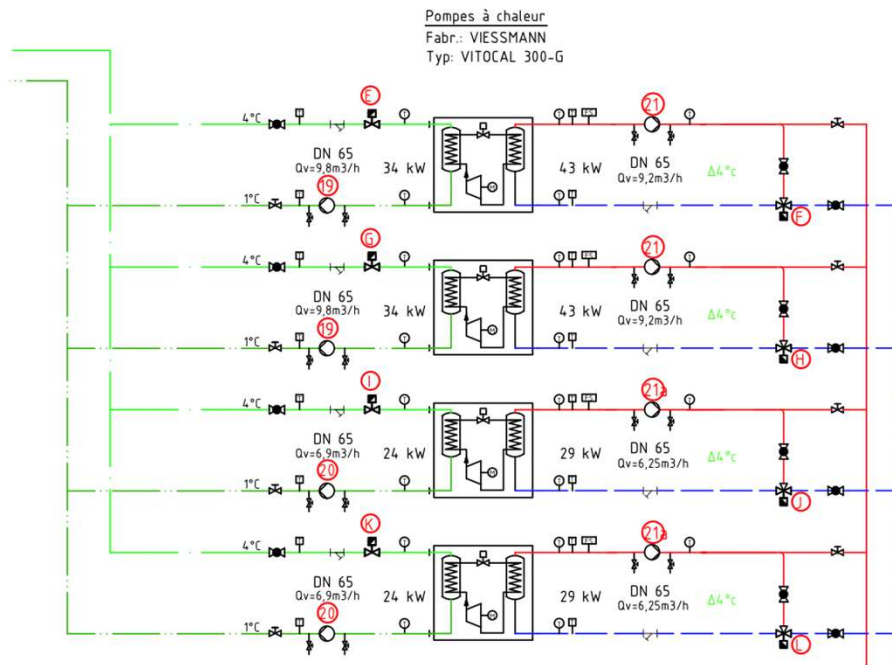

Modelgedreven

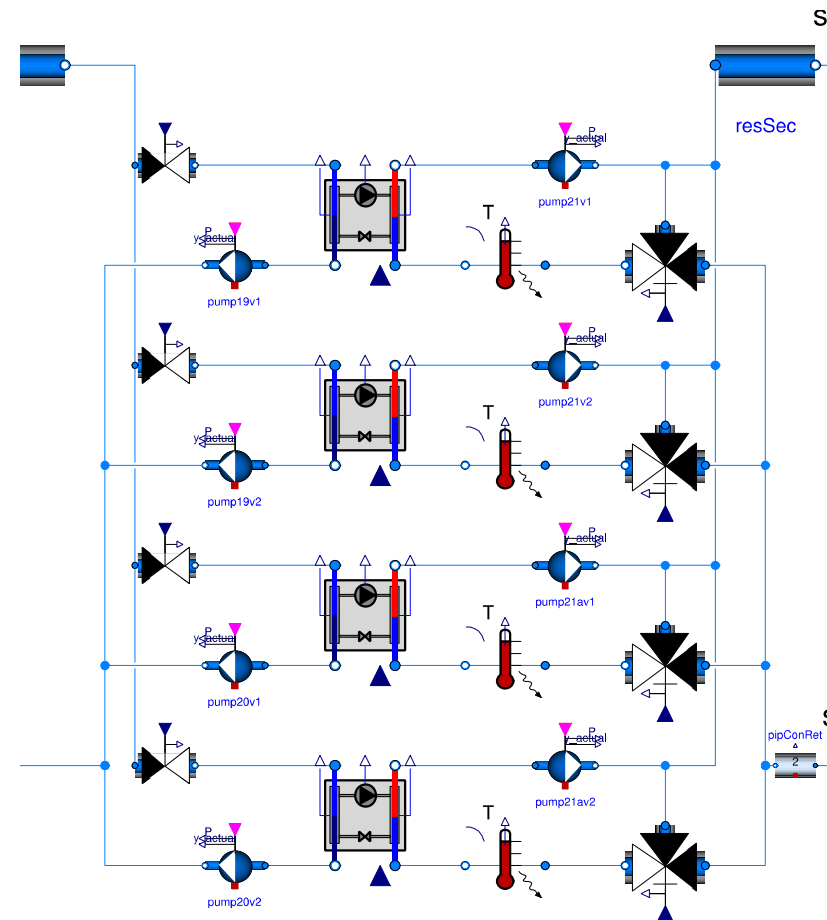

Regeling

As built

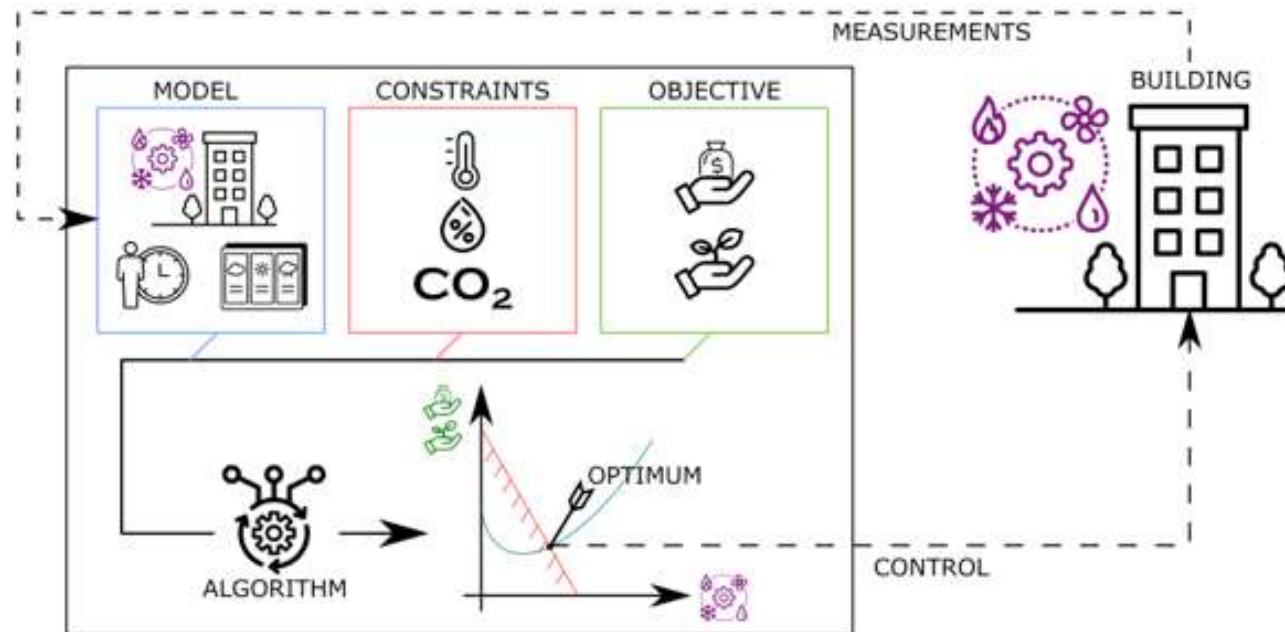

Model

Regeling

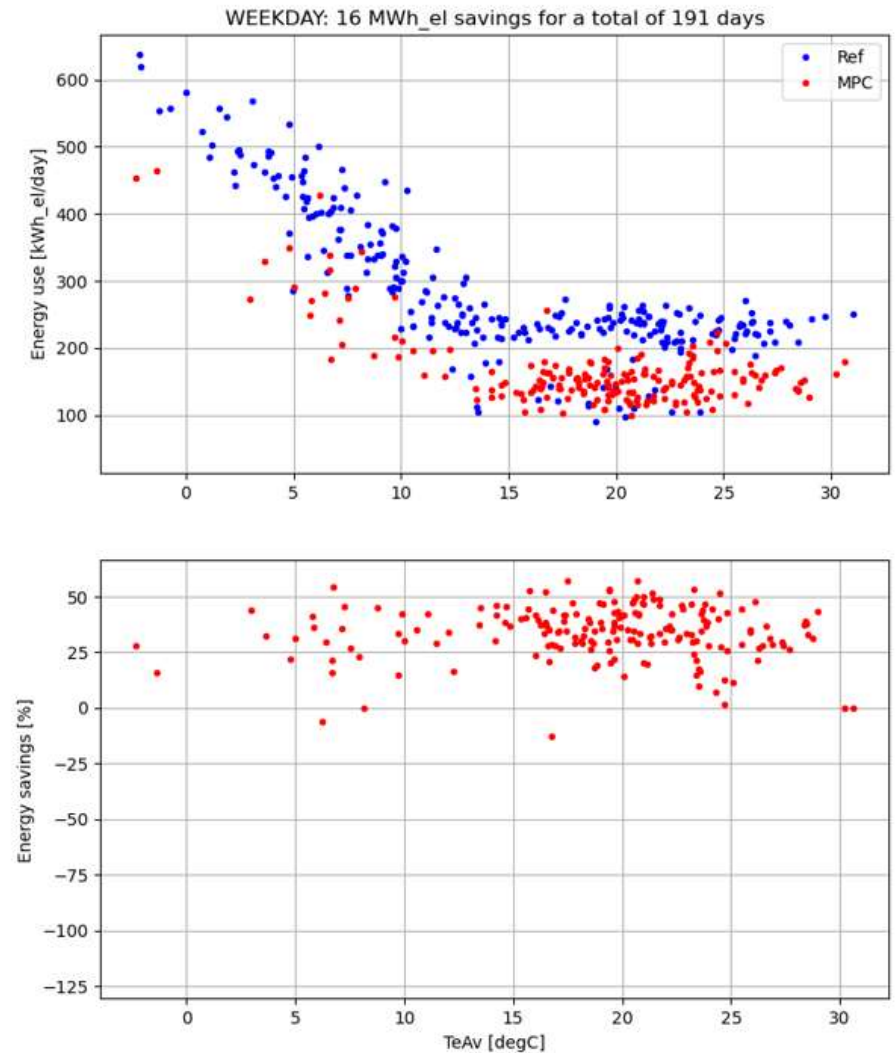
Model Predictive Control

Regeling

- Kantoor 3000 m², 4 verdiepen
- Emissie: TABS + VAV
- Productie: warmtepomp + geothermie

Vijf aandachtspunten voor de energietransitie

1. Er is geen one-size-fits-all oplossing
2. Het belang van clustering
3. Het belang van seizoensopslag
4. Het belang van systeemintegratie
5. Het belang van regeling

Bedankt voor uw aandacht

ir. Wouter Peere

Building performance consultant
(boydens engineering, part of Sweco)

wouterpe@boydens.be

PhD researcher

(KU Leuven – boydens engineering, part of Sweco)

wouter.peere@kuleuven.be